

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

82-ik szám.

Csütörtök augusztus 28.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Főszerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Zsufolt vonatok

hozzák haza a déli határról a tartalékosok ezreit. Magasrangú osztrák katonák magyar beszédre kényszerítik parancsoláshoz szokott ajkaikat és köszönetet mondanak a szegény, elcsigázott, fáradt embereknek. A bucsuzó szónoklat ez: menjetek haza, de legyetek készen. Katonai sablón ez, vagy komoly figyelmeztetés? Persze, az egyes katonának, még ha tartalékos is, mindig készen kell lennie, mint az egész hadseregnek. Ez a készülődés, fegyverkezés azonban sokáig valóban a békefenntartás műveletének látszott. **Mig most?** A tavalyi horribilis hadseregfejlesztés után új létszámemelések küszöbén vagyunk.

Hogy milyen komolyan veszik Bécsben ezt a képtelen tervet, annak nevezetes tünete Tisza bécsi útja. Vasárnap hirtelen Bécsbe utazott a miniszterelnök. Most nincs parlament, — még munkapárti sincs — nincs politika, ninesenek kiegyezési vagy egyéb tárgyalások a két kormány között. A váratlan utazást tehát csak egyéb, komoly ok tehetné szükségessé és ez nem lehet más, mint hogy Bécsben a kanalként beadott, előbb jelentéktelennek mondott, de most már hatalmas arányúra dagadt létszámemelést sürgetik, vagy végleges formába öntik, vagy követelik.

A létszámemelés nálunk első sorban belső, politikai kérdés. Mint ilyen, már el is van intézve. Nincs egyetlen, szabad véleménye nyilvánításában meg nem gátolt magyar, aki felháborodással ne utasítaná vissza az ötletet. Ha Tisza elég vakmerő megigérni, meg kell mondania hozzá azt is, hogy az új létszámemelést a legjobb esetben is olyan módon lehet végrehajtani, mint a tavalyit: erőszakkal, fegyverrel, az ország veszedelmes provokálásával és e provokáció beláthatatlan következményeivel. Az ilyen anarkisztikus jellegű parlamenti rombolást azonban Tisza is csak egyszer hajthatta végre. Ha most vállalja a bécsi követelést; ez minden másnál bizonyosabban kormányzata végét jelenti.

Jönne azonban a létszámemelés tervével más, nem ez a többszörösen megbélyegzett, hitelét vesztett rendszer: a válasz akkor sem volna egyéb, mint a követelés megtagadása, mint tiltakozása a fegyveres készülődés lélek-

zetet elfojtó tempója ellen. Beszorítva természetes határok közé, szaturálva különböző nemzetiségekkel, amelyek között máris alig sikerül az egyensúlyt megtartani: Ausztria-Magyarország hódításra nem gondolhat. Nem is gondol. De ha egy őszintén békés politika ilyen rettenetes áldozatokat, állandó készülődést követel, akkor valami hibának kell lenni, akkor vakok, vagy tudatlanok, vagy végzetesen együgyűek külpolitikánk tanácsadói s a legkonzervatívabb alapelvek mellett is annyi ellenséget s oly kevés igazi barátot szereznek, hogy mai területeinket is veszélyben látják s a pusztavédekezés céljából úgy fegyverkeznek, mintha napoleoni vágyak tüzelnek őket.

Készül a virilisek névsora. Új bizottsági tagok.

(Saját tudósítónktól.) Az adóhivatalban néhány nap óta a legtöbb adó fizetők névjegyzékén dolgoznak. A törvény szerint már csak igen rövid terminus áll az adóhivatal rendelkezésére a kimutatás teljes elkészítésére s így a kerületi adóhivatalok már is befejezték az előmunkálatokat, amelynek alapján a névjegyzéket összeállítják.

A virilisek névsorában az idén is lényeges változások lesznek, jóllehet, az ingatlanforgalom 1912-ben egyáltalában szünetelt s így a házbéradózásban sok eltolódás nem állott be. Ellenben a kereseti adók és a tartalmak terén hozott a pénzváltás változásokat s ezeknek kétségtelenül nyoma lesz a virilisek névjegyzékében.

Sulyosan befolyásolja a legtöbb adófizetők listáját az is, hogy pár hónappal azelőtt zajlottak le a kamarai választások is és sok új kamarai tag került be, akiknek az adóját kétszeresen számítják. Ezen a címen többen fognak előrukkolni a legtöbb adó fizetők között.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:
Darabos-utca 7. sz.

Tisza diszpolgársága.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk annakidején, hogy a helybeli függetlenségi párt törvényhatósági bizottsági tagjai megfélebbzték a belügyminiszterhez a közgyűlés ama határozatát, amely Tisza István grófot Debreczen város diszpolgárának választotta.

A belügyminisztertől ma érkezett le a polgármesteri hivatalba a végzés, amely a felebbezést elutasítja.

Az elutasítást a többi közt azzal indokolja a miniszter, hogy:

a diszpolgárrá való választás annyira autonóm joga a közgyűlésnek, hogy abba a miniszterium közjogi sérelem nélkül nem avatkozhatnak be.

A Tisza-ügy debreczeni aktái ezzel egyelőre, ugylátszik, le is kerültek a szintérről, amíg valami újabb bonyodalom ismét a felszínre nem dobja.

Új ipari vasut. A Debreczen-monostorpályi utvonalon.

(Saját tudósítónktól.) Annak idején megemlékeztünk arról, hogy a „Debreczeni Termény Áruaktár és Gyáripár Részv.-Társ.” a debreczen-monostorpályi törvényhatósági utmentén, a gyár udvarából kiágazólag egy lőüzemi iparvasut építését határozta el.

Az erre vonatkozó közigazgatási bejárást még május 20-án lefolytatta a hatóság, amelynek véleménye alapján a kereskedelemügyi miniszter egy ma érkezett leiratában az ipari vasut építését engedélyezi. Azonban többféle kikötést mond ki, így az új ipari vasut csak a debreczen—monostorpályi törvényhatósági utvonal mentén épülhet, olyaténképen, hogy a bemutatott bejárási tervekkel szemben az utvonalat nem keresztelheti.

A „Bikszádi” természetes Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üveget visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmulja a hasonlószeretelű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei termésti savanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Rovás. Öngyilkos lett,

Jegyzetek az ujság margójára.

1. Oláh Gábort, a poétát, kiintrikálták a debreczeni főiskola könyvtárából. Inkább kidobták, mint kiintrikálták, mivel hogy nálunk ez az egyedüljáró költők sorsa. Aki nem úti hangosan a nagy dobót és nem csinálja meg az önimádat kultuszát, aki csak csudaszép és forrongó poézist ad harsogó reklám nélkül, az elveszett ember. És Oláh Gábor, aki nem ismert más, csak a maga gyönyörű hitvallását, az életben nem is tudott boldogulni. Jó emberek kijártak neki egy kis állást a főiskola könyvtárában, rossz emberek gondoskodtak róla, hogy elveszítse azt. Nem tartozik ide, hogy milyen körülmények játszottak közre ebben, csak annyi tény, hogy a poéta, akil az egész ország ismer, aki ezernyi szívet dobantott meg fájdalmas zokogásba fúló lirájával, aki új és szép és merész igazságokat vetett felszínre írásaiban, a nemzeti kulturának ez a neves és kitűnő harcosa kenyér nélkül áll az életcsatában. Megirigyelték és elvették tőle. És nem gondoltak arra, hogy mégis csak **V a l a k i** az az Oláh Gábor, és hogyha rossz könyvtári tiszt volt is, ha szertecsapongó poéta lelke nem is simult engedékenyen a prózai munkásság egyhangú körébe, talán mint poétának volt annyi joga, hogy kenyeref kapjon egy tesülettől, amelynek kimondott célja: a kultúra terjesztése. De hát ez az. Más az iskola kulturája és más az, amit a költő ad a magáéból. A nagy egyéniség még csak meghuzódna, elűnne a szürké áradataiban, de a szürkék nem tűrik maguk között a talentumot. A Csokonaiak tragikus sorsa még nem záródott le az öreg kollégiumban.

2. A csillogó, sujtásos, aranyos, vitézkötéses huszár uniformisnak is befellegzett. A hivatalos lap közli, hogy a lovasság is megkapja a csukaszürke egyenruhát. És ezzel ismét meghal egy illúzió, az, amely a huszárt különbnek, előbbnek, magasabbrendűnek tartotta a más katonánál nemcsak a polgári társadalom, de a női nem részéről is. Nem igen van vagyonsabb fiú, aki más fegyvernemhez kívánczozna, mint a lovassághoz. És ebben nem kis része van a piros nadrágnak, aranyzinóros atillának, prémes menének, kosaras kardnak, lakkszímának, — az egész parádés, pittoreszk huszár uniformisnak. De most majd a csukaszürke egyenruha leszállítja a huszárokat is az illúziók régiójából a gyakorlótér poros, szürke terepére, ahol már nem a cifra, csillogó uniformisa, hanem a speciális taktikai szerepe fogja megkülönböztetni a többi fegyvernemét.

Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések

rendelje meg

Földvári-nál
üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Öngyilkos lett, mert beteg volt

(Saját tudósítónktól.) Hajdusámsoni tudósítónk jelenti telefonon: Közel másfél év óta betegeskedett Kerekes Imre itteni gazdálkodó felesége. Békén írte egyideig a sors sújtó kezét, de amint multak a hónapok, mindjobban elkeseredett. Hiába állta körül a betegágyát a leggondosabb ápolásra hat apró gyermeke, a szerencsétlen asszony nem tudott többé a felgyógyulásban bizakodni.

Az utóbbi hetekben gyakorta emlegette már férjének, hogy nem bírja már tovább s inkább elpusztítja magát, semhogy örök tehetetlenül őrizze az ágyát. Azóta nem hagyták soha magára.

Ma hajnalban azonban, míg férje a ház mögötti kertben volt elfoglalva s gyermekei még aludtak, a beteg asszony fölkel az ágyból, kivánszorgott az udvarra és az ott levő kutba vetette magát.

Mire a munkából visszatérő férj ráakadt, már kiszendvedt. A szerencsétlen asszony mindössze 35 éves. Hat gyermeke maradt, kik közül a legidősebb 14 esztendő.

Hatvan milliós örökség.

Háromszáz örökös.

(Saját tudósítónktól.) A Szatmármegyében lakó Glasner- és Fraenkl-családoknak már hosszú évek óta tudomásuk volt arról, hogy mintegy hatvan évvel ezelőtt, 1846-ban egy dús gazdag rokonuk halt meg a németországi Breslauban. Azt is tudták, hogy a dús gazdag bankárnak ugyancsak abban a városban él egy fia, aki azonban csupán évjáradékot huz a roppant örökségből, mert az atyja a fiu születése után néhány évvel meghalt, anélkül, hogy a törvénytelen ágybör szarmazott fiu hollétéről tudomása lett volna. Éppen azért a dús gazdag bankár úgy rendelkezett, hogy azon esetben, ha fia harminc éven belül feltalálható nem volna, az egész vagyont magyarországi rokonai öröklék. Abban az esetben, ha fiát harminc év után találják meg, a fiu már csak bizonyos összegű évjáradékra tarthat igényt.

Az örökséggel azonban nem törődtek egészen a legutóbbi időkig, amikor egy oldalági rokon, Gyene Lajos szatmári kereskedő vette kezébe az ügyet. Ez az ember kiutazott Boroszlóba, ahol kutatni kezdett az örökség után. Csakhamar rájött, hogy a horribilis összeget kitevő örökség tényleg megvan, sőt évek során keresztül már hatvan millióra emelkedett. Megtudta azt is, hogy az örökhagyó bankár fia él és mivel több mint harmincöt év után jöttek rá a kilétére, rendesen kapja is az évjáradékot Boroszló városától, amely az örökséget kezeli. Az örökhagyó fia magyar nőt vett feleségül, még pedig a temesmegyei Vinga községből való Meiszner Esztert. Ez a Meiszner Eszter az örökhagyó fiának a felesége és nagynénje Telcs Gyula nagyváradi redőnykészítőmesternek.

Gyene Lajos összegyűjtötte az összes rokonokat, akik együttvéve háromszáz vannak és akik mindannyian igényt tartanak az örökségre. A boroszlói milliomos háromszáz magyar örökösének a dolga foglalkoztatni fogja nemsokára a magyar kormányt is. A rokonok ugyanis nem perelhetnek, mert az örökhagyó kizárta a vagyonából azokat a rokonokat, akik per útján keresnék a jogait. A rokonok ezért a kormány közbenjárását fogják kérni, hogy a hagyatékot a maguk részére megszerezzék.

Szállást adott az ismeretlennek Aki éjjel meglopta.

(Saját tudósítónktól.) Papp László kerégyártó segéd az Attila-tér 2. szám alatt levő kifőzőben vacsorázott tegnap este. Mellette egy idegen fiatal ember ült, aki beszélgetni kezdett vele. Később az idegen elkezdett előtte panaszkodni, hogy nem tudja az éjjel hol hajthatja le a fejét, mert pénze nincsen szállásra, messziről jött s teljesdn kimerülve érkezett Deereczenbe. Holnap azonban foglalkozást keres magának.

Papp László megsajnáta a jókeű idegen fiut s magához hívta szállásra, még utközben cigarettával is megkínálta.

Mikor hazaértek az idegen még arra kérte Papp Lászlót, hogy reggel ha eltátna aludni — 7 órakor kelte föl. Azt mondotta, hogy a hosszú uttól megvan törve, kimerült s igen álmos.

Azután lefektüdtek. Az idegen azonban kimerült sem volt, álmos sem volt, ezt csak hazudta. Ugy tett mintha aludna, azdnban ébren volt, csak azt várta, mikor alszik el P a p László s mikor észrevette, hogy már elaludt, elemelte annak pénztárcáját, melyben 60 korona készpénz volt és a zsebóráát is s azután szép csendesen elment a szobából és megszökött.

Reggel, mikor felébredt, csak hűlt helyét találta az éjjeli vendégnek.

P a p László felment a rendőrségre s ott fe jelentette az ismeretlen fiatal embert, aki ellen a nyomozást meg is indították.

Színház.

A színházi pénztárnyitás. A színházi iroda jelenti: Holnap, csütörtökön délelőtt 9 órakor már megkezdik a jegyek árusítását a színházban a szombat esti megnyitó előadásra, amelyet rendes esti helyárok mellett tartanak meg. Az érdeklődés igen nagy a színtársulat ünnepélyes bemutatkozása iránt; már eddig is számos előjegyzés történt a jegyekre, amelyeket aztán holnaptól kezdve már ki lehet váltani. A színházi pénztár hivatalos órái nappal délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

A megnyitó előadás. A szombat esti megnyitó előadásra már folynak a színháznál az előkészületek. Ma délelőtt már zongorapróbát is tartottak egyes szereplők a „Cigánybáró” című operettéből. Csakó Gyula főrendező különben mindent elkövet, hogy az operettet scenikailag is minél hatásosabban hozza ki. Egyébként holnap veszi kezdetét a színpadon az általános munka, amikor már az egész színtársulatnak jelentkezni kell.

A bukott leány.

Megölte ujszülött magzatát.

(Saját tud.) A könnyű erkölcsű magyar faluk sötét, bűnöző földjén ismét megsza-
porodot egygyel. Vámespécsi tudósítónk
jelenti:

Bodogán Agnes egy idevaló gaz-
dálkodó fiatal leánya viszonyt folytatott egy
itteni legénnyel. A szülők mit sem tudtak
a fiatalok szerelméről, amelynek mihamar
következményei lettek. Mint a nyomozás
adatai kiderítették a fiatal leány még e hó
5-én egy egészséges fiu gyermeknek
adott életet a legnagyobb titokban, úgy hogy
esupán csak egy asszony barátnője tudott
róla.

Bodogán Agnes szomorú szegye-
nét leplezendő az ujszülött csecsemőt előbb
megfojtotta, majd éjszaka idején barátnőjé-
vel együtt elásta a kertjük egyik bokra
alá.

Időközben valaki felhívta a csendőrség
figyelmét a leányra, minek következtében
nyomozni kezdett a legnagyobb titokban. A
nyomozás teljesen felfedezte a bűntényt,
amit a vallatás során a leány be is vallott.
A debreczeni ügyészség miután elrendelte a
csecsemő hullájának kiásatását és felbonco-
lását, Bodogán Agnes és bűnrészes
barátnőjét előzetes letartóztatásba helyezte.

HIREK.

Szezon.

Képeslapok.

Hercegnő, a képeslapokat ön is meg-
szokta nézni minden héten a kávéházban?
És önt is megrendi ette bizonyára az az
ujjás, mely mindjobban terjed és mind
szélesebb körben kap lábra, mint valami
fertőző kór, ezeknek az illusztrált nagy
lapoknak sorában. Hogy mire célok, Her-
cegnő? Mindjárt elmondom. Kezembe
adta tegnap a pincér az Illustrated Lon-
don News legújabb számát. Nagyon jól
kezdődött a lap. Az első két oldalán ősi
szokás szerint reklámok voltak, — „bus-
siness in bussiness“, ahogyan az angol
mondja; a harmadikon egy csomó kép.
Kedves, jóhangulatú, kedélyes képek: Az
epsoni lóverseny, vasárnap délutáni jele-
net a Hyde-parkból, a napsütötte strand
Brightonban, stb. Egészen beleringattam
már magam a finom, boldog, gondtalan
hangulatba: lóverseny... vasárnap dél-
után... szőke angol missek... az-
után, csakugy szokásból, lapoztam egyet.
Hát istenem, csupa vér, csupa szeren-
csétlenség. Vasuti szerencsetlenség, ősz-
szezuzott kocsik és emberek, bányarob-
banás, harminc áldozat véres holtteste.
Rémes. Gyorsan lapoztam újból. És nem
bántam meg. Mosolygó, szőke, nagy,
fénylő szemű germán szépségek, ah, a
reimszi herceg jegyese, van szerencsém,
örvendek; maga pedig az angol királyék

második számú fia... Tanulja meg,
ifju ember, hogy a fotográfmasina előtt
legalább is az ember nem tartja nyitva a
szájcskáját. No, de azért nem harag-
szom, pá... Lapozok újból, hát uram-
fia: gyárégés St. Louisban. Egy ember
leugrik a harmadik emeletről és roncs-
csá törí magát, meg az idegen légió tag-
jai előőrsi szolgálatban, válhoz feszített
Lebel-puskákkal.

Leccaptam a lapot. Hát mi ez? Bo-
londot járat velem a London News. Csak
nem hagyom magamat. Először belerin-
gat a kellemes, bizsergő, finom, boldog
világba, szép hercegnők, mosolygó va-
sárnap, azután vad veszedelmek, véres,
fájdalmas szerencsétlenségek. Nem, ez
ostobaság, ezt nem lehet tovább nézni.
Ha már az élet olyan, hogy minden do-
lognak két oldala van: mosolygó és vé-
res, legyen legajabb a papiros, az iro-
dalmi újság kíméletes és tapintatos. Hely,
ahová menekülhetünk a napi robot után,
bájos, az életben elérhetetlen, ahol a nők
szépek és soha meg nem vénülők és ne
legyen benne mindig az éremnek mind-
két oldala. Ime, a lapok fejécei is. A
párosokon ez áll: Vig dolgok a hétről;
a páratlanokon: Szomorú dolgok a hét-
ről. The gay side of the week's news
és The sorrows side of the week's
news... Hol van az az ember, aki ezt
az ostoba technikai beosztást kitalálta?
Hol van a gonosz? Hadd törjem össze
a derekát...

— Szállítanak a mentők. Ma már a
második beteget szállították be a mentők a
közkórházba. Józsa Károly 21 éves, nap-
szamos délután fél 2 órakor, a Monostor-
pályi-ut 66 számú ház előtt hirtelen össze-
esett. Csakhamar nagy népcsovdület támad,
míg valakinek eszébe jutott és a mentőknek
telefonál. A mentők azonnal ott termettek,
az önkivületi állapotban levő fiatal emberi
kocsiba tették s a kórházba vitték.

— A verekedő szabó. Libánci András
szabómester összeveszett Mészáros Györgyné-
vel, aki folytonosan nyelveskedett, — úgy
hogy ez annyira kihozta sodrából Libáncit,
hogy az asszonyt alaposan elverte. Mészáros
Györgyné panasza ment a rendőrséghez s
ott feljelentette Libánci Andrást.

— Elfogott kivándorlási ügynökök. —
Nagyváradról jelentik: A budapesti állam-
rendőrség detektívei Nagyváradon messz-
ágazó kivándorlási ügynökséget fedeztek fel,
amely sok biharmegyei kivándorlót tanított ki
arra, hogyan juthatnak ki utlevél nélkül
Amerikába. A detektívek Birsályiban, és Sze-
kelyhidon nyomoztak a kivándorlók csalá-
dajánál és megállapították, hogy az ügynök-
ség feje Stettner Lajos Nagyvárad egykori
polgármesterének a fia. Stettner letartóztatott,
ugyszintén bűntársait Gulyás Gyulát, a nagy-
várad rendőrség kihágási és utlevélosztályá-
nak iktatóját, három vasuti tisztviselőt és
egy vásárbíró. A büntözötkezett két hónap
alatt több ezer bihari gazdát és munkást jut-
tatott Amerikába.

— Halálozások. Tegnap és a mai na-
pon a következő halálesetek lettek az állami
anyakönyvi hivatalban bejelentve: Varga
István kőműves segéd ref. 31 éves, Szemere
Mária ref. 9 napos, özv. Munkácsi Mihályné
Miskolczi Sára ref. 63 éves, Tóthfalusi Imre
ref. 7 napos, Bozók Hermina ref. 1 hóna-
pos, Soltész István gazdálkodó ref. 36 éves,
Szilágyi István ref. 1 hónapos, K. Nagy La-
jos rk. 2 hónapos, Labancz Vilma rk. 5 hó-
napos, özv. Szécsi Istvánné Czobók Fuliánna
ref. 63 éves. Feltűnő nagy az elhalálozási
arány a csecsemőknl; a két napon bejelen-
tett 11 haláleset közül 7 csecsemő volt.

— Összeesett az utcán. Tóth Jánosné
szül. Fürtös Anna ma délelőtt 10 órakor a
Szechegyi utca 5. számú ház előtt hirtelen
összeesett. A rendőr a mentőknek telefoál,
akik beszállították a közkórházba.

x A Wotan-lámpa hirdetés t. olvasóink
különös figyelmébe ajánljuk. A forgalomban
levő összes izzó lámpák közül a Wotan-lámpa
feltétlenül lehető legnagyobb árammegtaka-
ritásnál fogva ki állik, ugyszinté ami tartós-
ságát illeti, minden várakozást felülmul. Izzó
lámpák vásárlásánál ügyeljünk arra, hogy a
lámpák mindegyikén a „Wotan“ név rajta
legyen; s utasítsuk vissza, ha helyette mást
kínálnak. Ha üzletben nem kapható, fo dujunk
közvetlenül a Magyar Siemen-Schuckert mű-
vekhez, Budapest, VI., Teréz-körút 36

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Skerlecz a javulás útján.

Zágráb, aug. 27. (Saját tudósítónktól.) A
horvát királyi biztos állapota napról-napra
javul. Az éjszakákat nyugodtan tölti, úgy, hogy
felgyógyulása már a legközelebbi napokban
remélhető.

Nincs kegyelem.

Madrid, aug. 27. (Saját tudósítónktól.)
A spanyol király ellen május 28-án elkövetett
merénylet tettesének bünpörét ma tárgyalta a
legfelsőbb törvényszék, amely a merénylőt ha-
lálra ítélte. A főtörvényszék kegyelmi tanácsa
nem írta alá a kegyelmi kérvényt, s így a me-
renylőt kivégezik. Meg nem erősített hírek
szerint, ez egyenesen a király iniciatívájára
történik.

Játék-háború.

Nagyvárad, aug. 27. A közeli Félfenyér
község korcsmájában mulatott tegnap délután
a falu legénysége. Ivás közben valamelyik in-
dítványára elhatározták, hogy Drinápoly —
ostromát fogják eljátszani. Kivonultak a ha-
tárba s miután két táborra oszoltak, botokkal
késekkel, revorverekkel egymásnak mentek, A
játék háborút csak a csendőrség közbelépése
szakította meg, de akkorra már egy nagy cso-
mó legény súlyos sebekkel hevert a csataté-
ren. Valamennyiük ellen megindult a vizs-
gálat

Titokzatos öngyilkosság.

Prága, aug. 27. (Saját tudósítónktól.) Ma
reggel itt St u b hadnagy szolgálati fegyve-
rével agyonlőtte magát lakásán. Az öngyilkos-
ságnak bizonyos titokzatosságot ad az a kör-
ülmény, hogy a lakás előtt az öngyilkosság
idején két vezérkari százados aétált fel s alá
s az egyik, kezében valami pacsétes levelet
tartott.

Eltűnt pékmester.

Fiume, aug. 22. (Saját tudósítónktól.) A
rendőrség Róth Lajos dúsgazdag budapesti
pékmester eltűnése után kutat, aki tegnap dél-
után érkezett ide feleségével, hogy Abb. zia-
ba utazzék. Az állomásról egy gyógyszerárba ment
s azota nem tudják hollétét. Felesége jelentést
tett a rendőrségnek, mert azt hiszi, hogy eset-
leg valamely bűnténynek lett az áldozata, a
mennyiben nagyobb pénzösszeg volt nála.

CSARNOK

Az ősök tisztelele Japánban.

Közli R. Folytatás.

Sem mi, sem ők nem gyakorolhatják ezen jogot másképp, mint összhangzásban a jelen alkotmánnyal, amelyet ezennel szentelünk!

A trónbeszédben, melyet a császár az alkotmány kihirdetése alkalmával tartott, Kijelenté egyebek közt: „Házunk császári alapítója és a többi császári ősünk alattvalóink ősének hathatós közreműködésével birodalmánk lételet oly alapokra fektették, amelyek örök időkre megóvándók. Fontolóra véve, hogy alattvalóink utódjai azoknak, akik ősünkhöz oly tántoríthatatlan hűséggel viseltek, semmiképp sem kételkedünk, hogy ők is utódjaink által fogják magukat vezetetni s velök egyetértésben fognak maradni stb.“ A császári várpalota kápolnájában az alkotmányra tett esküben a császár fölhívja tanukul császári ősit s hogy az alkotmány megadására Háza császári megalapítójának és a többi ősének utmutatásából történt, hogy az új alkotmány világosságot és határozottságot állapítson meg az idők haladásának megte-
lölőleg.

(Folytatjuk.)

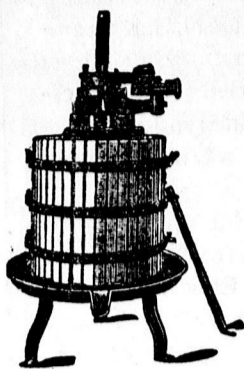
Felelős szerkesztő: **Rácz-Rónay Károly.**

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Megbízható, kitűnő szerkezetű

kecskeméti borsajtót

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezte mint az O. K. H. tagja gyarából.

Ipari és Háziipari szövetkezetek Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII., József-körút 36. szám.
Tessék árjegyzéket kérni.

Gyógy kénes iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szives tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönségnek, hogy a „Diana“ fürdőben (a vasúttal szemben) kénes gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődött ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill. Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Füzetjegy ára 7. korona, tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel
Kabai József
fürdőtulajdonos.

Rutinírozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetésképtelen“

vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, háttérrel szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyezkedik esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgönyi meghívásra azonnal jelentkeznek. Wienben állandó képviselőt tartok. Cim:

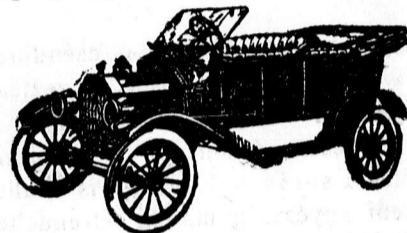
Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68-17

HANN ARTHUR ÉS TÁRSAI

automobil-osztálya

Budapest, VIII., Üllői-ut 52/B. Telefon: József 1-60.

FORD 20 HP. négy hengeres acél automobil. Torpedó turagép teljes felszereléssel:

4800 korona.

Magyarország minden terep- és ut- viszonyai közt kitűnően bevált olcsó üzemű, praktikus „turagép“ Nagyszámú referenciák.

Szállítható azonnal. Kérjen katalógust!

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa. Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a MARYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.** Vastagabb betűvel **10 (tíz) fillér**

Levélbéli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kérietik.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

Irodába könyvelésben is jártas kisasszony felvétetik. Sajatkezüleg irt ajánlatok fizetési igény megjelölésével, e lap kiadóhivatalába adandók le „Szépen igényű“ jelige alatt.

Elsőrendű huspiaczczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyr.** villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szives ajánlatok „Előnyös“ jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Katvan-utca 6. sz. alatt két utca bntorozott szoba esetleg külön-külön is júnyos árban azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTÁST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnóm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő“ címmel, kiadiba.

Tenke Biharmegye. Legolcsóbb és leghathatósabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására. — Prospektust készségeggel küld a fürdő-igazgatóság.

Eladó szőlő és lakás!

A Boeskey-kertben egy jókarban levő 1 katasztrális holdnyi szőlő, ráépített nyaralóval mely áll 2 szobából verandából, cselédszobából, konyhából, aláépített pincéből, — külön mellékhelyiségek (fásszín—edén-szín stb.) szabad kézből az dei szőlőterméssel együtt

eladó.

Értekezhetni lehet Dr. Király Péter ügyvédnél Debreczen, Csapó-u. 32.

Allandóan

mellékkeresetként is sok pénzt kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“ jeligére beküldi. — Nem ügy-nőkség.